T61
P21

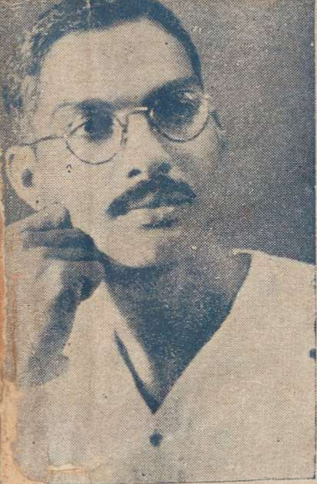

T 61
P. 21

ശ്രീ ചങ്ങമ്പുഴ

(ഒരു വിലാപകാവ്യം)

By

വെള്ളായണി പരമേശ്വരൻപിള്ള

ശ്രീ. ചങ്ങമ്പുഴ

(ഒരു വിലാപകാവ്യം)

P. 23

ശിലകളേ കാട്ടുപൂക്കളേ ഭാരത-
പ്പുഴകളേ പമ്പയാറേ കിളികളേ
കരയുകയാണു നിങ്ങളും കേരള-
ക്കരയിലെ നാളികേര വൃക്ഷങ്ങളേ.

DHARMARAM COLLEGE LIBRARY, BANGALORE. 3979

NATIONAL ... KOTTAYAM ... BAZAAR CANCELLED

By

വള്ളായണിപരമേശ്വരൻപിള്ള

8 ണ.

ഒന്നാംപതിപ്പ്-1000
1949 ആഗസ്റ്റ്

Copy right

Mrs. Rugmini Vellayani,
Vellayani,
Neyyattinkara.

വിശ്വഭാരതിപ്രസ്, കോട്ടയം

മുഖവുര

സാഹിത്യാസ്വാദനശക്തി ഇല്ലായിരുന്ന എൻെറ ബാല്യകാലദശയിൽ പണ്ഡിതനായ എൻെറ ജ്യേഷ്ഠൻ ഒരു പദ്യഖണ്ഡം എന്നെ ചൊല്ലികേൾപ്പിച്ചു.

"കരയുവാൻ വേണ്ടിയല്ലിന്നു വന്നതെൻ
ശവകുടീരമേ നിന്നരികത്തു ഞാൻ
അയിനിരഘ! നിന്നാനന്ദദർശന—
മസുഖദായക മല്ലെനിക്കൽപവും.

പാമരത്വം തീരെ വിട്ടിട്ടില്ലാത്ത എന്നിൽ ആ വരികൾ ഒരു വൈദ്യുത പ്രചോദനമുണ്ടാക്കി. ഞാൻ ആ കവിതാഝരിയിൽ ഒന്നറിയാതെ മുങ്ങിപ്പോയി. അപ്രതിഹതമയ ആ പ്രവാഹത്തിൽ—സത്യം പറയട്ടെ—ഞാനറിയാതെ ഒഴുകിപ്പോയി. ആ കവിതാഖണ്ഡം പിന്നെയും,

അലറിയോട്ടന്നൊരേതൊരു ഭീരുവും
അലയിളക്കുന്നൊരേതഭിമാനവും
തവമുഖമൊന്നു കാണുകിലക്ഷണ-
മവനമിക്കുകയാണിതെന്തൽഭുതം!

എന്നിങ്ങനെ ഒഴുകി.

ശ്രീ. ചങ്ങമ്പുഴയുടെ ഒരു പദ്യഭാഗമായിരുന്നു അതു്. ചേട്ടൻ ഒരിക്കൽ വായിച്ചു കേൾപ്പിച്ചുതന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ അർത്ഥവിവരണവും കെങ്കേമമായിരുന്നു. അതിനുശേഷം ഞനതെത്രപ്രാവശ്യം ആവൎത്തിച്ചു എന്നു ഓൎമ്മയില്ല. കാലക്രമേണ ശ്രീ. ചങ്ങമ്പുഴയുടെ കവിതകളിൽ പരമാൎത്ഥത്തിൽ എനിക്കു ഭ്രാന്തുതന്നെ പിടിച്ചു! അങ്ങനെ എൻെറ മനസ്സ് ചങ്ങമ്പുഴാത്മകമാവുകയും ചെയ്തു.

ശ്രീ. ചങ്ങമ്പുഴയുടെ ചരമവാൎത്ത കേരളീയരെ എത്രമാത്രം ദുഃഖിപ്പിച്ചു എന്നു പ്രത്യേകം പറയേതില്ലണ്ട

ല്ലോ. എന്നെ കുറേക്കൂടി ദു:ഖിപ്പിച്ചു എന്നാണു എനി ക്കു പറയാൻ തോന്നുന്നതു്. കാരണംഞാനത്രമാത്രം ഹൃദയംഗമമായി ആരാധിച്ചുപോന്ന ഒരു മഹാത്മാവായിരുന്നു അദ്ദേഹം. അസാധാരണമായ ചിന്താശക്തിയും അനർഗ്ഗളമായ കവിതാവാസനയും ഒത്തിണങ്ങിയിരുന്ന ആ യുവകവിയുടെ ഗാനധോരണി എന്നെ ചില അവസരങ്ങളിൽ ഒരു ഗന്ധർവ്വനാക്കിത്തീർത്തിട്ടുണ്ടു്. ഞാൻ ആ ഗാനാലാപത്തിൽ മുഴുകിയിരുന്ന ചില സ്വർഗ്ഗീയ നിമിഷങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിൻെറ അനുഗൃഹീതമായ തൂലികാമഹിമയിൽ അതിശയിച്ചു പോകാറുണ്ടു്!

ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിൻെറ സ്നേഹിതനല്ല. അദ്ദേഹത്തെ ഞാൻ തിരുവനന്തപുരത്തുവച്ചു കണ്ടിട്ടുണ്ടു്. അദ്ദേഹവുമായി സംസാരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇത്രേയുള്ളു. അതുകൊണ്ടുഎൻെറ വിലാപകാവ്യത്തിൽ സംഭവവിവരണവും ജീവിതചിത്രങ്ങളും വളരെകുറവാണു്. ഇല്ലതന്നെ. 'സ്വരരാഗസുധ' യിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന സംക്ഷിപ്തമായ ഒരുജീവചരിത്രം മാത്രമേ എനിക്കു സഹായകമായിരുന്നുള്ളൂ. പക്ഷെ ആ കവിവരേണ്യൻെറ അകാലനിര്യാണത്തിൽ എൻെറ ഹൃദയത്തിൽ നിന്നു പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ട ചില ശോകപ്രലപനങ്ങൾ കേരളീയർക്കു കാഴ്ചവയ്ക്കണമെന്നു് എനിക്കൊരാഗ്രഹം! അതുടലെടുത്തതാണു ഈ പുസ്തകം!

ശ്രീമാൻ കാരൂർ നീലകണ്ഠപ്പിള്ള, ആ സുപ്രസിദ്ധസാഹിത്യകാരൻെറ തൂലികാവിലാസം എൻെറ പുസ്തകത്തിൻെറ ആദ്യവശങ്ങളെ അലങ്കരിച്ചതിൽ എനിക്കു ആ മഹാനുഭാവനോടു് മറക്കാത്തകൃതജ്ഞതയുണ്ടു്.

അമ്പാല, വെള്ളായണി പരമേശ്വരൻപിള്ള

1—8—49

അവതാരിക

മഹാത്മാക്കളുടെ മരണത്തിൽ നിന്നു മുതലെടുക്കുന്ന പ്രസ്ഥാനങ്ങളെ, നിങ്ങളെപ്പോലെതന്നെ ഞാനും വെറുക്കുന്നു. ഒരാൾ മരിക്കുന്നതിനു മുൻപു അയാളെ അവഗണിച്ചിരുന്നവർപോലും ആ മരണം ഒരു ഉപകരണമാക്കി പ്രസിദ്ധിയോ പണമോ ആർജ്ജിക്കുന്നതിൽ വെമ്പൽ കൊള്ളുന്നതിനു ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ നമ്മുടെയിടയിൽ ദുർല്ലഭമല്ല. മഹാത്മജിയുടെ നിര്യാണത്തെത്തുടർന്നു എത്ര പുസ്തകങ്ങളുണ്ടായി; എത്ര പടങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിച്ചു; എന്തെല്ലാററിനു് ആ മഹന്നാമധേയം ലേബലായി! ഈ സംരംഭങ്ങളിൽ ആത്മാർത്ഥതയല്ല സ്വാർത്ഥതയാണു് എനിക്കു കാണുവാൻ കഴിയുന്നതു്. അങ്ങനെയൊരു ദോഷൈകദൃക്കാണു ഞാൻ.

സ്വതന്ത്രമായി ചിന്തിക്കയും എഴുതുകയും ജീവിക്കയും ചെയ്ത ചങ്ങമ്പുഴയേയും മരണാനന്തരം ചിലർ സ്വകാര്യലാഭത്തിനു പിടികൂടിയതു് പലക്കും അറിയാവുന്നതാണു്. "വിവാഹം കഴിക്കാൻ വിരോധമില്ല. ആരും മംഗളശ്ലോകവുംകൊണ്ടു വരരുതെന്നു മാത്രം." എന്നു് ഒരു യുവരസികൻ ഒരിക്കൽ പറകയുണ്ടായി. അതുപോലെ വലിയവർ പറഞ്ഞുപോകും "മരിക്കാൻ മടിയില്ല; പക്ഷെ, എന്നെപ്പററി പുസ്തകങ്ങളെഴുതരുതു്" എന്നു്. അവിടംവരെയെത്തിയിട്ടുണ്ടു് വിലാപകാവ്യങ്ങളുടെ വർദ്ധനവു്.

എങ്കിൽ പിന്നെയെന്തിനാണു് ഞാനീവിലാപകാവ്യത്തിനവതാരകനാകുന്നതു്?

ഒന്നാമതു്, ചങ്ങമ്പുഴയുടെ ചരമത്തിൽ ആരെങ്കിലും വിലപിക്കുന്നതുകാണുമ്പോൾ കൂട്ടത്തിൽ കരയാതിരിക്കാനുള്ള എന്റെ ശേഷിക്കുറവുകൊണ്ടുതന്നെ. തക

ന്നുപോയ ആ മുരളി ഇനി പാടുകയില്ലെന്നുള്ളതോ പോകട്ടെ, കവിതാമൃതം അനസ്യൂതമായി ഉൽഗമിച്ചു കൊണ്ടിരുന്ന ആ ഹൃദയത്തിൻെറ ഒരു കോണിൽ ഈയുള്ളവനും ഒരു സ്ഥാനം ആ മഹാകവി തന്നിരുന്നു! ഞാൻ കരയും. കരൾപൊട്ടിക്കരയും, ചങ്ങമ്പുഴയുടെ ചരമത്തെക്കുറിച്ചോക്കുമ്പോഴൊക്കെ.

ഈ കൃതിയുടെ കർത്താവിനെ എനിക്കുള്ള പരിചയം യാദൃച്ഛികമായി, ഒരു കത്തു മുഖേനയാണു്. അവിടുന്നതു മുമ്പോട്ടുപോയിട്ടുമില്ല. എന്നാലും എനിയ്ക്കൊന്നറിയാം. തൻെറ പാണ്ഡിത്യവും കവിതാവാസനയും പ്രകടിപ്പിക്കാനല്ല ഈ കാവ്യം ചമച്ചതെന്നു്. ശ്രീ. പരമേശ്വരൻപിള്ളയുടെ ഹൃദയത്തിലെ അടക്കാനാവാത്ത ശോകം കവിതയായി പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടതാണിതെന്നു്. ആ നിലയിൽ ഈ കൃതിയെ ഞാൻ മാനിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ എത്രയെത്ര ഹൃദയങ്ങൾ വിങ്ങിപ്പൊട്ടുന്നുണ്ടു് ഈ മഹാകവിയുടെ അകാലനിര്യാണത്തിൽ! ആ ഹൃദയവ്യഥയുടെ ഉൽക്കടതയ്ക്കൊരു കുറവുകിട്ടിയെങ്കിലോ, ഉറക്കെയൊന്നു കരഞ്ഞാൽ! കവിയുടെ കരച്ചിലും ആനന്ദദായകമാണല്ലോ.

കാവ്യാദ്ധ്വാവിൽ ശ്രീ. പരമേശ്വരൻപിള്ള തട്ടാതെ തടയാതെ മുന്നോട്ടുപോകുവാനാശംസിച്ചുകൊണ്ടു്, ഈ ലഘുകാവ്യത്തെ കേരളീയ സഹൃദയന്മാരുടെ സമക്ഷം അവതരിപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

കോട്ടയം
13—1—125 കാരൂർ നീലകണ്ഠപ്പിള്ള

To

Sree Mayyanattu

K. Damodaran B. A.

ശ്രീ ചങ്ങമ്പുഴ

(ഒരു വിലാപകാവ്യം)

ഒന്നു്

അഴകുള്ളരാത്രിയിൽ വിണ്ടലത്തി—
*ലരിയനക്ഷത്രങ്ങൾ രണ്ടുകൂടി
പറയുവാനെന്തോ തുടങ്ങികാര്യ—
മറിയാം, കഴമ്പുള്ളതായിരിക്കും.
ഉലകിനെ നോക്കി രസിച്ചുനിൽക്കും
കലകളാം നക്ഷത്രം രണ്ടുമേവം
പറയുന്നതെന്തായിരിക്കും? ലോകർ-
ക്കറിയാത്ത കാര്യങ്ങളായിരിക്കും.
കുടിലതന്ത്രം, മാമൂൽക്കറകൾ, രാഗ-
ഗതി, ശ്വാസമില്ലാത്ത യൗവനങ്ങൾ
ഇവയെക്കുറിച്ചു മനസ്സു നീറി
കരയുവാൻ ഭാവിക്കയായിരിക്കും.
ഒരുപക്ഷേ ലോകത്തിൽ വന്നുകൂട്ടും
പെരിയ വിപത്തുകൾ കണ്ടുമുമ്പേ
അവർതമ്മിൽ ചർച്ചകൾ ചെയ്തുചിന്താ-
സരണിയിൽ നീന്തുകയായിരിക്കും
അതുമല്ലയെങ്കിൽ ഹൃദയമെന്നോ—
രഭിവന്ദ്യക്ഷേത്രപരിസരത്തിൽ
വെറുതെ പൊടിച്ചു വളർന്നുനിൽക്കും
വിഷവൃക്ഷം വെട്ടിപ്പിഴുതുതള്ളാൻ
മഴുവൊന്നു തേടുവാനുള്ളമാർഗ്ഗ-
മഴലിലവർനോക്കി നിൽക്കയാവും.

---

* ഇടപ്പള്ളിയും ചങ്ങമ്പുഴയും.

പ്രതിഭയും പാരിൽ പ്രകാശവും ചേ-
ത്തതിശയം രൂപമെടുത്തപോലെ
അണയാത്ത ദീപങ്ങൾ രണ്ടുതാരാ_
മണികൾ പൊഴിക്കുന്ന മന്ദഹാസം
ഉലകമേ സത്യങ്ങൾ കണ്ടുകൂടാ-
ത്തുലകമേ നിന്നെയനുഗ്രഹിക്കും
അവർ രശ്മിവന്നുനിൻ കണ്ണുകളെ-
യവിരളം നുള്ളിത്തുറക്കുമിപ്പോൾ.
അറിയില്ല കഷ്ടം! നിനക്കുനിൻെറ
കറപോകാൻ കാലമടുത്തുപോയി.
പരിതുഷ്ടയാകൂ നീ ലോകമേ നിൻ
പുതുഭാഗ്യസന്ദർഭ മാഗതമായ്.

അഴകെഴും നാടുകൾ, നിഷ്കളങ്ക—
പ്പുഴകൾ, മലരാന്ന മാമരങ്ങൾ
പുതുവെള്ളക്കൊററികൾ പച്ചനെല്ലിൻ
പ്രഭയാന്ന പുഞ്ച നിലങ്ങൾ പിന്നെ
അവിടുത്തെ തെങ്ങിൻ നിരകൾ, കൊന്ന-
ത്തരുകേറിപ്പാടുമപ്പൈങ്കിളികൾ
ഇവയെല്ലാം മന്നാനിശയിൽ വിണ്ണിൽ
കവിതയുമേന്തി മിഴിച്ചുനിന്നു.
"അവികലവസ്തുക്കൾ ഞങ്ങളേന്തും
കവിതകൾ നിങ്ങൾക്കു നൽകിടാതെ
ഇവിടില്ല സന്തോഷ"മെന്നുചൊന്നാ-
പ്രകൃതി വിഭവങ്ങൾ കേണുനിന്നു.
"പരിഭവം വേണ്ടാ സമയമാമ്പോൾ
പരിചൊടു വാങ്ങാമവകളെനാം"

ഉഡുരണ്ടും തമ്മിൽപ്പറഞ്ഞു"പാരി—
ലുടനെഗമിക്കണം നമ്മളിപ്പോൾ

പലതും തിരുത്തുവാനുണ്ടു ലോക-
ത്തലയടിച്ചേറെക്കഴുകിടേണം.
സമുദായമെന്നും നിയമമെന്നും
സരസാ നമുക്കു പഠിച്ചിടേണം.
അതിന്നുടെയുള്ളിൽക്കയറി നിന്നാ—
ലിരുളുകളോട്ടുന്നതൊന്നു കാണാം
പഴയതും ചീഞ്ഞതും തൂത്തുമാററി
പതറിയ സത്യങ്ങളൊട്ടുപൊക്കി
കരുണയും കാരുണ്യഭാവവും ചേ—
ർത്തരുണപ്രഭ വാരി വീശി നോക്കി
അവിടുത്തെ സാക്ഷാൽപ്പൊരുളുകാട്ടി
കവിതപ്പൂ നിളെ വിതറിയാടി
അവസാനമാദർശച്ചെങ്കൊടിയു-
മവനിയിൽ നാട്ടീട്ടിവിടെയെത്താം."
"അവിടുള്ളോരാരാനുമക്കൊടിയെ
അവമാനിച്ചാൽ നമ്മളെന്തുചെയ്യും?"
"വിറയുള്ളവായീടും കൈകളിലാ—
കറതോന്നിയെത്തുന്നോക്കാനിമിഷം"
"കൊടിമരച്ചോട്ടിൽപ്പലരുകൂടി
കുഴിതോണ്ടാൻ നിൽക്കുകിലാർതടുക്കും?
"കട്ടതായവർതന്നെ തങ്ങളുടെ
കുഴിതോണ്ടാൻഭാവിക്കയായിരിക്കും"
"ഒരുപക്ഷേ വന്മഴവന്നുവെള്ളം
പെരുകിയാലാമരം വീഴുകില്ലേ?
"അതിന്നുടെ വേരുകൾ ഭൂമിയിൽത്താ—
ണതിദൂരം സഞ്ചരിച്ചുള്ളതാവും."
"കൊടിയ കൊടുങ്കാററു വന്നുപോയാ—
ലുടൽപൊട്ടി വീഴില്ലേയപ്പതാക?"
"അതിനെമറിക്കുവാനുള്ളകാറെറാ-
ന്നാവിടെയൊരിക്കലുമുൽഭവിക്കാ."

രണ്ട്

പരിചിലലിക്കേരളം വഞ്ചിരാജ്യം
പരിപൂതമാമിടപ്പള്ളിനാട്ടിൽ
ഒരുസുപ്രഭാതത്തിൽ വന്നുനിന്നു
പുരുമോദമാർന്നൊരുദിവ്യകന്യ.
അവളാരാദിവ്യാംഗി കേരപുഷ്പ—
മണിയുമാലാവണ്യ സാരരൂപം?
അവളാരാസൂര്യപ്രകാശമെന്തി—
ന്നവിടെയന്നാഗമിച്ചാനിമിഷം?
നിറയുന്നിതല്ലോ മനുഷ്യനേത്രം
നിരുപമേ,നിൻപ്രഭാപൂർത്തിമൂലം
എവിടെ നിന്നാഗമിച്ചെന്തിനായി
ട്ടുലകത്തിൽ വന്നുനീയെത്തിനോക്കി?
ഒരുകിളിപ്പാട്ടു മാത്രുള്ളലു മായ്
വരുവാനിവിടെന്തുഹേതു ഭദ്രേ?
ഭവതിതൻ പേരെന്തുനാട്ടുകാണാൻ
പരിചൊടിറങ്ങിത്തിരിച്ചതാണോ?
അറിയുന്നീലൊന്നുമിവിടെയെത്താ—
നവിടേയ്ക്കുതോന്നിയതെന്തുകൊണ്ടോ.

ഒരുമുണ്ടും റൗക്കയും മാത്രമായി
ട്ടൊരുകൗമാരത്തിന്റെ പൂർണ്ണതയിൽ
ഉലകിന്നാഴകും ശിരസ്സിലേന്തി—
ട്ടൊരുപൂവുചൂടിമുടിയൊതുക്കി
ഭവതി യൊരുങ്ങുന്നതെന്തിനായി
നടനത്തിനാണോ തപസ്സിനാണോ?
അതുമല്ലിക്കണ്ണുകളാരെയോകാ—
ത്തുല മരീചിയിൽ വെമ്പി വെമ്പി
ഹൃദയാന്തരത്തിൽ കുളിർത്താരാശാ—

സുധജലമമ്പോട്ട വീഴ്ത്തി വീഴ്ത്തി
പ്രണയവും ഭക്തിയുമൊത്തുചേർത്തി--
ട്ടനഘപ്രകാശവും വീശിവീശി
തിരയുന്നാതേതൊരു ചന്ദ്രനെയാ-
ണറിയുന്നീലൊന്നുംപറഞ്ഞുകൂടെ?

വരു, വരു ഞാനാ ഹിമകിരണ
സവിധത്തിലേക്കു നയിച്ചുകൊള്ളാം.
മതിമതിയെല്ലാം തെളിഞ്ഞുതാങ്കൾ
മലയാളഭാഷാവനിതയത്രേ.
അവിട്ടത്തെ വേഷം നടപ്പു ഭാവ —
മിവകണ്ടെനിക്കുമനസ്സിലായി
വരണമിരിക്കണം വെയ്ലുമങ്ങി-
ട്ടിളനീർ കുടിച്ചു കുടയുമായി
അവിരളമാദിവ്യ ദർശനത്തി—
നവിടെത്തിരിക്കാം ഞാനുണ്ടുകൂടെ.

* * * *

മഹിതസായാഹ്നമണഞ്ഞു രാത്രി-
മഹിയിലെല്ലാടവുമെത്തിനോക്കി
ഗഗനത്തിൽ നിന്നൊരു താരകംവ-
ന്നാകമലിഞ്ഞേവം പറഞ്ഞു "തോഴി
എവിടേയ്ക്കു പോകുന്നു നിഷ്ഫലംനീ?
അവനില്ല കാണുകയില്ലവനെ
അവനെൻെറ തോഴനാണെൻെറ പേർഞാ-
നവനിയിൽ രാഘവൻപിള്ളയായി
അവനെൻെറ കൃഷ്ണൻ ദിവംഗതനാ—
യറിയാതെവിടേക്കു പോവതുനീ?
ഭവതിയെ കാത്തുകാത്തിരുന്നാളും

അവനിവിടൊക്കെത്തിരഞ്ഞു കഷ്ടം!
പലരോടും ചോദിച്ചു പാട്ടുകളും
പലതുമാലാപിച്ചു കേരളത്തിൽ
ഭവതിയെത്തേടിയഗ്ഗായകനെ-
ന്നതുലദുരിതത്തിലാണ്ടിരുന്നു.
അതിരാവിലെത്തുമാരശ്മിയോടും
കതിർ വീശിനിൽക്കും ശശാങ്കനോടും
കിളിയോടുമാറോടും കായലോടും
കമനീയമാം തെങ്ങിന്നോലയോടും
കതിരൊളിച്ചെമ്പനീർ പൂവിനോടും
മരതകപ്പച്ച തൈത്തേമാവിനോടും
ഭവതിയെച്ചോദിച്ചു പാടിവർണ്ണി—
ച്ചുവനവിടെല്ലാം തിരിഞ്ഞുനിന്നു!
അവനുടെ പാട്ടിലുലകമെല്ലാ—
മധികമവഗാഢമാത്തമോദം
പുളകപ്പുവാടധരിച്ചഹാ! പാൽ
പ്പുഴയിൽപ്പരിചിൽ കുളിച്ചുപോയി!
അവിടുത്തെ നീതി മലകൾ കുത്തി
അവിടുത്തെ മാമൂൽ തരുക്കൾവീഴ്ത്തി
സുരുചിരമഗ്ഗാനപ്പൊൻതിരക—
ളവിടെ ജയഭേരിയൊച്ചകൂട്ടി!
അറബിക്കടലിലും സഹ്യനിലു-
മവമാററമെന്തു വരുത്തിയില്ല!!

മലയാളനാട്ടിലെ പ്പെൺമണികൾ
വിളയാടാന്തുഞ്ഞാലിലെത്തിടുമ്പോൾ
പുഴയിൽകുളിച്ചീറനോടുതോളിൽ
പ്പുടവ നനച്ചു പിഴഞ്ഞിട്ടുക്കി
ജഘനംകുലുക്കികുലുക്കികണ്ണോ—
നാകലെയാമാമ്പൂവിലേക്കുവീശി

ഇടയിടെയൊട്ടിപ്പിടിച്ചുമുണ്ടി—
നിടമാററി മാററി നടന്നിടുമ്പോൾ
അവനാവഴിയിലൊളിഞ്ഞുനിന്നി-
ട്ടവരെപ്പററിക്കകയായിരുന്നു!
അകതളിർ ലാവണ്യമൊന്നിനെക്ക—
ണ്ടലിയുമ്പോൾരാഗംപിടിച്ചിടുമ്പോൾ
വഴിയിൽവന്നീടുമാചാര്യമന്യ—
വിപുലതമാററിയകൃഷ്ണപിള്ള
അവിടുത്തെപ്രേമസാമ്രാജ്യരാട്ടാ-
യഴകാൻ മുപ്പത്തിയാറുവർഷം

വിരവിൽ പ്രണയം മനസ്സിതൊക്കെ
വിശകലനം ചെയ്തിരുന്നു കൃഷ്ണൻ
അവശതയെല്ലാം തെളിച്ചുകാട്ടി
അവനെത്ര ചക്ഷുസ്സിനെത്തുറന്നു.
ഇരുളു നിറഞ്ഞതഖിലവുമാ
കരമെങ്ങോ മാററി വിളക്കു വച്ചു.
ഉലകിന്നഴകിൻപ്രതിഭയാണാ-
കലയെന്നതപ്രേമം വ്യക്തമാക്കി
അവിടുത്തെ നഗ്നതയെ പ്രകാശ—
ധവളതമൂലം തെളിച്ചുകാട്ടി
കുടിലിലിലെ കഷ്ടത കണ്ടുകണ്ടു
കരയുകയായിരുന്നിത്രനാളും.

ഭവതി സമയം കഴിഞ്ഞു വന്നു
പരലോകത്തെത്തിക്കഴിഞ്ഞു കൃഷ്ണൻ
ഇതുവരെ ചോദിച്ചു നിന്നൊടെന്തോ-
പറയുവാനുണ്ടായിരുന്നപോലെ
പരിമളസമ്പൂർണ്ണമാല്യമേന്തി
പരിണയംചെയ്യുവാനെന്നപോലെ

ഹിമകരരശ്മിയിൽ രാത്രികാല—
ത്തമലേഭവതിയെത്തേടിടുമ്പോൾ
അനുരാഗവീചികളാമനസ്സി—
ലനുവേലംനൃത്തംപിടിച്ചിടുമ്പോൾ
ഭവതിയെവിടെയൊളിച്ചിരുന്നി—
ട്ടവനെവലയ്ക്കുകയായിരുന്നു?
ഒരുകാര്യം തീർച്ചതാൻ നിങ്ങൾരണ്ടു-
മൊരുബന്ധമുണ്ടെന്നതെന്ന സത്യം
കളവല്ല നിങ്ങളിരുവർ കണ്ണും
കരളുമാണെന്നതെനിക്കറിയാം
സഹതപിക്കുന്നു ഞാൻ സോദരീ, നീ
സഹിയുമോ കഷ്ട മീ വൻവിയോഗം
ഒരുപക്ഷേ ചങ്ങമ്പുഴഗ്ഗൃഹത്തിൽ
ഒരുമാല താങ്കൾക്കുണ്ടായിരിക്കും.
അവിടുത്തേയ്ക്കായി കരുതിവച്ച
വരണപ്പൂമാല്യം കരിയുകില്ല.
സിരകളിലൂറുമാജീവരക്ത-
മവനാക്കുസുമത്തിൽ തേച്ചിരിക്കും
അതിനു വെയിലും മഴയുമൊന്നു-
മറുതിവരുത്തുവാൻ സാദ്ധ്യമല്ല.
പരിലസിച്ചീടുകയായിരിക്കും
ഭവതിയെ കാത്താവരണഹാരം.
അതുചൂടി സംതൃപ്തയാകു! പോക്കു
മധുരസ്മരണയയവിറക്കി!!

മൂന്നു്

കാവിമണിചങ്ങമ്പുഴയുലകിൽ
കരിപടിടിച്ചുല്ലമുഴതുനോക്കി
ഉഴവുചാലിൽപ്പെട്ടകണ്ടനാനാ—
ചെടികളും വേരും പിഴുതുപോയി
പരശതവർഷമാമണ്ണിളകാ-
ത്തൊരുസത്യമാരുണ്ടു കണ്ടുപാരിൽ?
ഇളകിമറിഞ്ഞാനിലങ്ങൾ ദുഷ്ട-
ജലമൊന്നുപാടേ കലങ്ങിമാറി
അവിടത്തെ മാക്രികളൊക്കെയും പോ-
യെവിടെയോ ആഴിയിൽപോയൊളിച്ചു.
നിശിതമാക്കൊച്ചുകലപ്പ ജാത-
മിളിതം സഹാസംകുതിക്കയായി.
മഴവെള്ളം വീണു നിറഞ്ഞുനിന്നോ-
രുഴവുചാൽ കണ്ടിട്ടുപദ്രവികൾ
തവളകൾ നീക്കോലിക്കൂട്ടർ കാട്ടു-
തവരകളെല്ലാം കയത്തുനോക്കി
അവരുടെ യുണ്ടമിഴികളും തീ-
ചിതറുമാനോട്ടവു മെന്നുവേണ്ട
ഭയദമാമൊച്ചയും കൊണ്ടുവേഗം
പൊരുതുവാൻ തന്നെയവരൊരുങ്ങി
ഫലമില്ല ഗർജ്ജനമെങ്ങിരുമ്പിൻ
തലയെഴുമായുധമെങ്ങു പോരിൽ!
ചിലർ ചത്തു പിന്നെച്ചിലരുമാറി
ക്കലഹത്തിൽ ലജ്ജിച്ചടങ്ങി നിന്നു.
ചിലർ പിന്നെബന്ധുക്കളായി മാറി
ചിലർ സ്തുതിപാഠകന്മാരുമായി.

(വൃത്തം മാറി)

മരണമയ്യോ! മനസ്സിലാകാത്തൊരു
മഹിതമാസ്മര വിദ്യയാണീശ്വരാ!
ഒരുപിടിയും തെളിവുമാകാരവു -
മൊരുമണവും രുചിയുമില്ലാത്തതായ്
മഹിയിൽവന്നു കരയിച്ചു പോകുമാ
മരണമെന്തെന്നു ചിന്തിച്ചുതോററു ഞാൻ.
വെറുമൊരു മാററമാണോ കരളിനെ
കവിതപാടിയുറക്കുമദ്ദേവനോ
ഉലകമെല്ലാം നശിക്കുമൊരിക്കലെ-
ന്നരുളിടുമൊരു മൂകവേദാന്തിയോ
മനുജചേതന കൊത്തി വിഴുങ്ങുമാ-
മയിലുതാനോ മരണമേ ചൊൽകനീ.
ഉലകിലെ ഭാഗ്യസൂര്യന്റെ പിമ്പിൽ നി-
ന്നലറിടുമൊരു സിംഹികയാണു നീ.

തുലയുകെന്തായിരിക്കിലും പോകനീ
കലയെഴുത്തിൽ കടക്കാതിരിക്കണം.
ഉലകിലെയിരുൾ മാററും കവികളെ
യപഹരിക്കാതിരിക്കണം സിംഹികേ
അതുമിടുക്കല്ല ശക്തർക്കു ശക്തരാ-
ണടർ നടത്തുവാനു ള്ളോരെതിരുകൾ.
ഫലമെഴാത്ത മഹാപവ്വതങ്ങളെ
മലർ പൊഴിക്കാത്ത കാട്ടുവൃക്ഷങ്ങളെ
സമരകാഹളമൂതും മനുഷ്യരെ
സരസമങ്ങു ഹനിക്കയൊണുത്തമം
കവിയപരാധമെന്തുചെയ്തു? ഭുവി-
കരൾകരിഞ്ഞു കരഞ്ഞതു കുററമോ?
'രമണനി'ലുമാ 'ബാഷ്പാഞ്ജലി'യിലും

രസമെഴുന്ന കരച്ചിൽ കേൾക്കാം വിഭോ
കവിത പാടുകയായിരുന്നെങ്കിലും
കഠിനവേദാന്താപൂർണ്ണനാണാമഹാൻ
പല തിരുത്തലും ചെയ്തു പാർത്തട്ടിൽ വി-
ണ്ടലമനോഹരവീചീപരത്തിയും
കുയിൽനിനാദമൊഴുക്കുമോടക്കുഴൽ
നിയതമൂതുകയായിരുന്നാമഹാൻ

നിരഘരാഗമലർചെടിവെട്ടുമാ
നിയമഖഡ്ഗത്തെ ദൂരെയാക്കീടിനാൻ.
ഹൃദയശൂന്യതാനഗ്നത കാട്ടിയ-
ഹൃദയസമ്പന്നനാത്തുക്രുവീടിനാൻ
കഴിയെഴും വഴി വെട്ടിത്തെളിച്ചൊരു
കുറിയ 'ബോർഡെ' ഴുതീടിനാനക്ഷണം!
ഒരുവിളക്കു സംസ്ഥാപിച്ചുലകിലെ
യിരുളിനെ ദൂരെയാട്ടിയോട്ടീടിനാൻ.
പതറിയജീവരാശിക്കു ധൈര്യവും
പുറകിൽവയ്ക്കാത്ത കാലുമേകീടിനാൻ.
പരഗതജീവരാശിക്കു സങ്കടം
പറയുവാനുള്ള ശക്തിയേകീടിനാൻ.
അവശരാകുമനേകർക്കു തങ്ങടെ
നവവിഭവങ്ങൾ കാട്ടിക്കൊടുത്തവൻ.

മരണമേ, കവി ചങ്ങമ്പുഴയുടെ
മഹിമ തെല്ലുമറിയാതെ യീവിധം
അപഹരിച്ചതിൽ നൊന്തിടുന്നെന്മനം
കൃപയെഴാത്തൊരു പ്രേതമാണോ ഭവാൻ?
പറക മുപ്പത്തിയാറു വയസ്സൊരു
പുരുഷനായുസ്സിലെത്രതുച്ഛമഹോ!
അതുവരെയ്ക്കു ക്ഷമിക്കുവാനേ മന—

സ്സനുവദിച്ച തുള്ളെന്തു ഭയാനകം!
നരകൾ പിന്നെ ജരകളുമാണ്ട വൻ
നരകജീവിത മാളും കിഴവരെ
ഒരുവയർ കഞ്ഞി കിട്ടാതെ ജീവിതം
പൊരിയുമഗ്നിയായ് വാഴും മനുഷ്യരെ
മരണമേ, തവ മുക്തി കൊടുക്കുവാൻ
കഴിയുമെങ്കിലതല്ലേ വരമിതിൽ?
അഖിലകേരള ചിത്തവും പാൽക്കുഴ—
മ്പടയനുഭവിച്ചോരീ മഹാനിൽ നീ
കഠിനഹസ്തം പതിച്ചതെന്താണുവൻ
കുടിലതയാണു ചെയ്തതെന്താകിലും.

പരസഹസ്രം ജനങ്ങൾ കണ്ണീർപ്പുഴ
ത്തിരയിൽ മുങ്ങിക്കിടിക്കുന്നു ചുററിലും
ഹൃദയമെല്ലാ മുടഞ്ഞു തകൻുപോയ്
സിരകളെല്ലാംനുറുങ്ങി ക്കുഴഞ്ഞുപോയ്
വരു മരണമേ, നോക്കുകി ക്കേരള-
ക്കരയിലെന്തൊരത്യാഹിതം പാക്ക നീ
കിണറിലേക്കോരു പാളയും ചെമ്പുമായ്
ഗമനമാന്ന നിതംബിനീ വൃന്ദവും
വയലിൽ കാലികൾ മേയ്ച്ചുനടക്കുമാ
വടിവെഴും ഗ്രാമബാലരും കൂട്ടരും
കളപറിച്ചു നൽ പാട്ടുപാട്ടും പുല—
ക്കുമെനിമാരു മവരുടെ തള്ളയും
ഉഴവുകോലു മായാത്തു വിളിക്കുമാ
ക്കിഴവ കർഷക വൃന്ദവുമീശ്വരാ
കവി മരിച്ചതിൽ കേണിടും കാഴ്ചക
ണ്ടവനുമൊന്നു തളൻു വിയത്തുപോം

അരമനയിലെ രാജ്ഞിയും തോപ്പിൽനി—

നാഴകിൽലാത്തു മ്'ച്ചന്ദ്രിക'മാർകളും
പുലരിയിൽ ഗ്രന്ഥമേന്തി വ്ദ്യാലയ-
പ്പടിയിലേക്കു ഗമിക്കും കുമാരരും
നഗരവീഥിയിൽ സന്ധ്യയ്ക്കുലാത്തിടും
നവവിചാരങ്ങളാന്ന യുവാക്കളും
പണികഴിഞ്ഞു കച്ചേരിയിൽ നിന്നുടൻ
വരുമൊരുദ്യോഗഭ്രതവും വണ്ടിയും
ാഡട്ടതി! കഷ്ടമീവാത്തകേട്ടമ്പര
ന്നുടനെ പൊട്ടിക്കരയുന്നിതൽഭുതം!

ശിലകളേ, കാട്ടുപൂക്കളേ, ഭാരത-
പ്പുഴകളേ, പമ്പയാറേ, കിളികളേ,
കരയുകയാണു നിങ്ങളും കേരള—
ക്കരയിലെ നാളികേരവൃക്ഷങ്ങളേ.
മരണമയ്യോ മനസ്സിലാകാത്തൊരു
മഹിതമാസ്മര വിദ്യയാണീശ്വരാ!
എവിടെനിന്നു വരുന്നതെന്നുള്ളതും
എവിടെ യാദ്യം ഗമിപ്പതെന്നുള്ളതും
അറിയുവാൻ വയ്യ മൃത്യുവേ താവകം
കളിയൊരൽഭുത വിദ്യയാണൂഴിയിൽ.
വിമലമർത്ത്യരെ ചുട്ടുതീത്തു ഹിറോ—
ഷിമയെ പാതാളമാക്കിമസ്തിഷ്കമേ
തവ വിശേഷതയ്ക്കൊന്നിനും മൃത്യുവെ
തടയുവാനുള്ള കെല്പില്ലയല്പവും.
പറക ശക്തനാം ഹിററ്ലരെങ്ങോ മുസോ-
ളിനിയുമെങ്ങെങ്ങു റൂസ്വെൽട്ടംഭവി
മുനിമഹാത്മാവുമെങ്ങു ടോജോവിനും
മരണമില്ലാതെയൊക്കുകില്ലേഷ്യയിൽ
മരണമയ്യോ മനസ്സിലാകാത്തൊരു
മഹിതമാസ്മര വിദ്യയാണീശ്വരാ

നാല്

രോഗമേ, ക്ഷയ രോഗമേ രോഗ-
രാജനാണവിടുന്നഹോ!
ഇത്രമാത്രമസഹ്യതയെഴു—
മിത്രമാത്രം മലീമസം
മർത്ത്യരെ ഭുവിലും സുരലോക—
സത്തിലുമിടയ്ക്കാക്കി നീ
കഷ്ടതയുടെ കോവണികേററി
വിട്ടിടും പിശാചാണുനീ.
നീരിറങ്ങില്ല നിദ്രയുമില്ല
നീണ്ടു നീണ്ടു ചുമയ്ക്കയും
കട്ടയായ് ചോര തുപ്പലുംചെത്ത
മട്ടു തെല്ലു കിടക്കലും
ഒട്ടുമില്ല ക്ഷമയും കാണുമവ—
രൊട്ടുപേരെ ശപിക്കയും
ദേഹമൊക്കെയുണങ്ങി ചീർത്തൊരു
ദാഹവും മൂർദ്ദ്രിലൊക്കെയും
ഹാ! മതി ക്ഷയരോഗമേ നിൻെറ
യാകൃതിതാൻ ഭയങ്കരം!
മർത്ത്യരാശിയെ നിഷ്കൃപമുണ്ടു—
വീർത്തഗർവ്വിൽ നടപ്പൂ നീ
'ഇല്ലെതിരില്ലയെന്നൊ'ടെന്നു നീ
ചൊല്ലിടുന്നൊരുമാതിരി
ഇല്ല പ്രായവ്യത്യാസചിന്തയു—
മില്ല സ്ഥാനവിചിന്തയും
ബാലരോടുമനാഥരോടുമാ
നീലലോചനമാരോടും
വൃദ്ധനോടും യുവാവിനോടും നീ

യുദ്ധകാഹളമൂതിട്ടും.

ആരെതിർക്കുവാൻ കഷ്ടമാ—
പ്പണക്കാരുതെല്ല പൊരുതിടാം.
ആയുർവേദഭിഷക്കിനുപണ—
മായപോലെ കൊട്ടുക്കയും
ഉള്ളവേരുകൾ വയ്ച്ചു ചട്ടികൾ
ക്കുള്ളിൽ നീണ്ട കിഴികളും
കല്പ്പിയായിരം മന്ത്രമായിരം
കയ്ച്ചൊരൗഷധ മായിരം
തൈലമായിരമയ്യോ നീ ലോക
കാലനാണു ഭയങ്കരൻ!

എന്തിനുദുഷ്ട! വന്നു നീ കവി-
കൃഷ്ണപിള്ള യൊടേററു നീ
കൊന്നതില്ലവനാരെയും ജീവ—
രക്തമേകിയ തെന്നിയെ.
കട്ടതില്ല വനൊന്നുമീ മർത്ത്യ—
ദുഷ്ട നീക്കിയതെന്നിയെ.
വാട്ടിയില്ലൊരു ജീവിയെ നല്ല—
പാട്ടുപാടിയതെന്നിയെ.
അംഗനാമണിമാർകളെ പ്രേമ—
ഭംഗിയിൽ ചതിച്ചില്ലവൻ
ജന്മിയായിരുന്നില്ലവൻ രാജ
ജന്മമല്ലായിരുന്നവൻ
ഘോരദാരിദ്ര്യ ദംശനമേററ
വീരചിത്തനാണാ മഹാൻ
കഷ്ടതയിൽ വളന്ന പിന്നെയും
കഷ്ടതയിൽ പഠിച്ചവൻ
നിഷ്കരതയൊടേററു മുട്ടിയ
നഷ്ടചിത്തനാണാ മഹാൻ

കൊന്നിടേണോ നിനക്കവനെയും
കൊല്ലരുതാത്ത താണു നീ.
ഇല്ലത്തിൽ ജയഭേരിയില്ലൊരു
പുല്ലിനെ യെയ്തുകൊല്ലുകിൽ
അത്തൃണത്തിൻെറ പൂമണം ലോക-
മെത്രമാത്രം രുചിച്ചുപോയ്

കഷ്ടമായി! പരശുരാമൻെറ-
നാട്ടിലെ സ്ഥിതിയീശ്വരാ!
അക്കരയിൽ പാട്ടു നിന്നു, ദിക്കെല്ലാം
ദർദ്ദുരത്തിൻെറ രോദനം.
ആ വിളക്കു പൊലിഞ്ഞു മൂടുന്നു
താവിടു മന്ധകാരവും
തണ്ടുകാരൻ നശിച്ചു വഞ്ചിയെ
തള്ളിടുന്നിതാ കാററുകൾ
ഹന്ത! പൈലട്ടുപോയി വീണതാ
വെന്തിടുന്നു വിമാനവും.
കഷ്ടം! മാ നൂലു പൊട്ടി വിണ്ണിലെ
പട്ടവും താഴെ വീഴ്കയായ്.

മർത്ത്യ! യെന്തുണ്ടു വിശ്വസിക്കുവാ
നിദ്ധരണിയിൽ കാണ്മതിൽ?
നിൻെറ ഗർജ്ജനം നിന്നുടെ യാററം-
ബോംമ്പു ജെററു വിമാനവും
അന്തർവാഹിനി യന്ത്രവും പിന്നെ
കമ്പിയില്ലാത്ത കമ്പിയും
ദൂരഭാഷിണി സൂത്രവും പിന്നെ
ഭാരമുള്ള കനകവും
ഒക്കെയും വിട്ടുപോകണം മൃത്യു
സൽക്കരിക്കാൻ വിളിക്കുകിൽ.

നിൻെറ വൻപാവിടെ ക്കനിയണം
നിൻെറ ബുദ്ധിയടങ്ങണം.
നിൻെറ ചേതന യെറിയണം ദൂരെ
നിൽക്കണം നിൻ കഴിവുകൾ
നാളെയെന്നതു തീരണം! നീളെ
നീളെ നിന്നു കരയണം.

'മുട്ടുകുത്തു മനുഷ്യ' നീമൃതി-
രാട്ടുതൻ തിരുചേവടി
തൊട്ടുകണ്ണിൽപ്പതിക്കു കൈകളാ
ദിഷ്ടരാജപ്രമുഖനെ.
അത്രമാത്രമനന്തമായാക്ക്
മെത്തുവാനറിയാത്തതായ്
പാരിൽ വെല്ലുവിളിച്ചു നിൽക്കുമാ-
മാരണം തന്നെയീശ്വരൻ.
പൂജകേൾക്കാത്തയീശ്വരൻ മത
ഭാവമില്ലാത്തൊരീശ്വരൻ
പക്ഷപാതമില്ലാത്തവൻ മൃഗ-
പക്ഷികൾക്കുമൊരീശ്വരൻ.

ആർത്തിയോടാ മഹാകവിയെ നീ
കീർത്തനം ചെയ്കചിത്തമേ.
കണ്ണുനീരിൽ കുളിയ്ക്കു തൽകൃതി
കണ്ടുവായിച്ച കൺകളെ.
കഷ്ടമാശ്മശാനത്തിലെത്തി നീ
കൂപ്പിടുകെൻ കരങ്ങളേ.
പട്ടടയിൽ കിടപ്പൊരാ ദിവ്യ-
മുഷ്ടിയും വിരലുകളും
എത്രമാത്രം കുറിച്ചു ലോകത്തി—
മൂത്ത നശ്വരഭാവത്തെ.
എത്രമാത്രം വരച്ചു ഭംഗിയിൽ

പാത്തലത്തിലെ ചെയ്യ്തികൾ-
എത്രമാത്രം തെളിച്ചു മാനുഷ-
ഹൃത്തടത്തിൻ നിറങ്ങളെ!

പ്രേമഗായക നച്ഛനീച്ചുതാ-
പ്ലേമഥിച്ചു തകത്തവൻ.
വാഴവച്ചാൽ തനിക്കനുഭവം
വേണമെന്നു പറഞ്ഞവൻ
ധന്യമാമനുരാഗ വേളയിൽ
കന്യകാദാനം ചെയ്തവൻ
നിമ്മലസ്നേഹമാധുരീമയം
ധമ്മചിന്തയിൽ മോഹനം
എത്ര പാവനമാണനുരക്ത-
ചിത്തയുഗ്മ സമ്മേളനം!
സ്ഥാനവും ധനമോടിയും കണ്ടു
'നാണമില്ലേ, പറഞ്ഞവൻ
അർദ്ധനഗ്നരെ കാട്ടി കൗബേര-
ബുദ്ധിയെയുണത്തീടിനാൻ
ആത്മവഞ്ചനകണ്ടിടത്തു നി
ന്നാത്മഗീതം പൊഴിച്ചവൻ
സ്നേഹമാണീ പ്രപഞ്ചദീപത്തിൻ
സ്നേഹമെന്നു പറഞ്ഞവൻ
അന്തിരികൊളുത്തീടുവാനതി—
ലാത്തമോദം രസിക്കുവാൻ
ഇത്രനാളും ചെലവഴിച്ചു നീ
മർത്ത്യരെപ്പുറിപ്പിക്കുവാൻ
എത്രപാഠങ്ങൾ കേരളീയരെ
എത്രതത്വവിചിന്തകൾ
എന്തൊരാദർശമിക്കവിയുരു
ചിന്തി കൺമുമ്പിൽ നമ്മുടെ.

എത്രമാത്രമാവർത്തനം ചെയ്തു
ഹന്ത! നമ്മൾ പഠിക്കുവാൻ!

മാനുഷാനന്ദമാരി വില്ലൊളി
മായ്ച്ചുനിൽക്കും മരണമേ,
മാനുഷായുർ മഹാ നദിചെന്നു
താണിടുന്ന സമുദ്രമേ,
മാനുഷാന്തർഗത മുറക്കുന്ന
മായികാരിമത്തൊട്ടിലേ,
എത്രരൂപത്തിൽ നീ യുലകത്തി_
ലെത്തി നോക്കുന്നു നിത്യവും.
ഹാ! ശ്മശാനമേ, മർത്ത്യജാതക
പ്പുസ്തകാന്തിമ ശ്ലോകമേ
ജീവിതാടവീ യാത്ര സീമനി
താവിടും തണ്ണീർ പന്തലേ
എത്ര മാത്രമനുഗ്രഹീതമാ-
യിത്തരുണത്തിലങ്ങയെ!
കാമ്യമായിനി മേലിൽ നിത്യവും
കാവ്യമൂറിടു മങ്ങയിൽ!

അഞ്ചു്

കൂടുവിട്ടെങ്ങോട്ടു പോയിപ്പറന്നു നീ
കാരുണ്യമുള്ള കിളിക്കുട്ടി, സത്വരം.
നിന്നാത്മ ഗീതങ്ങളെന്നിനികേട്ടിടും
നിഷ്ഠുരമാണി പ്രവൃത്തിയേതാകിലും.
കാളേജിലങ്ങു പഠിച്ചതും ഹോസ്റ്റലിൽ
കാലം കഴിച്ചതും കാവ്യം ചമച്ചതും.
സാഹിത്യ യോഗത്തിലദ്ധ്യക്ഷനായതും
സാധ്വി ശ്രീദേവിയെ വേട്ടതുമെൻകവേ
ഇന്നെൻ സ്മരണയിലെത്തിടുന്നു കൂട്ടു-
നിന്നതില്ലൊന്നിനു മെങ്കിലുമീയിവൻ
അക്കൊച്ചു ജീവിതയാനം കരയ്ക്കുനി—
ന്നൽക്കടമോദം ശരിക്കു വീക്ഷിച്ചു ഞാൻ
അപ്രവാഹത്തിലൊഴുകും സുധാജല—
സുപ്രഭകണ്ടുകണ്ടാനന്ദമാർന്നു ഞാൻ.
കല്ലോലമാലകൾ വന്നെൻറ കാലുതൻ
കണ്ണുനനയ്ക്കവേ രോമാഞ്ചമാർന്നു ഞാൻ
ആ നര വെണ്ണൊളി പാർത്തുപാർത്തവർടെ
മാനവനേത്ര മലംകൃതമാകയായ്
പൊട്ടിച്ചിരികളും ചാരത്തു നിൽക്കുമ—
പൊൻവല്ലി ജാലത്തെ തൊട്ടുതഴുകയും
ആ മുഖമൊന്നു കറുക്കുകിൽ ഭംഗിയി
ലോമനേയെന്നു വിളിച്ചു ചുംബിക്കയും
എല്ലാം—സമസ്തവും— ഓർമ്മിച്ചിടുന്നു നീ
യില്ലാതെ പോയതു നഷ്ടമായ് ഭൂമിയിൽ.
കഷ്ടം! മഹാകവേയങ്ങുന്നാ നാഗത—
ശ്മശ്രുവായപ്പൊഴേ കീർത്തിമാനായ് ഭുവി
ബാഷ്പം നിറഞ്ഞുപോമാരുവായിക്കിലും
ബാഷ്പാഞ്ജലിയെന്ന കാവ്യമൊന്നെപ്പൊഴും

എത്ര യുവാക്കൾ തലവച്ചുറക്കമൊ—
ണൊന്നും രമണനിൽമായാത്ത വാഞ്ഛയാൽ.
പണ്ഡിതന്മാർ ചില വൃദ്ധ കോമട്ടികൾ
പക്ഷേ രസിച്ചില്ലയെങ്കിലു മെൻകവേ
കഷ്ട! മസൂയയ്ക്കിതേവരെ യൗഷധം
കണ്ടു പിടിക്കാത്തതെന്തൊരു സങ്കടം
എന്തും പറയട്ടെ യെന്തിലും കുററമാ—
ണെന്തിനു ചൊല്ലുന്നതക്കഥ നീളെ ഞാൻ
സഞ്ജയന്മാർ ചിലരോതു മപരാധ—
തീജ്വാലയേററു നീ വാടിയില്ലൽപവും
പേടിപ്പെട്ടുത്തലിൻ പൊട്ടക്കുളത്തിൽ നീ
ചാടിയില്ലെൻ കവിരാജ ശിഖാമണേ
അങ്ങതി ധീരനായാഗ്നേയബാണനായ്
നിന്നു പൊരുതിയ ശ്ശത്രുക്കളോടിനാർ!
കാര്യമായ് കാവ്യമെന്തെന്നവർ കണ്മതിൽ-
ക്കെട്ടിനകത്തു നിറുത്തി സകലതും
ആരു മനുസരിച്ചീടണമെന്നാവ—
രാജ്ഞകൊടുത്തതു പുല്ലാക്കി താങ്കളും.
ഇഷ്ടമായങ്ങേയ്ക്കു ബോധിച്ച നൽവഴി
കെട്ടിയവിടുന്നു സഞ്ചരിച്ചൂ മുദാ
ആളുകളാവഴി കണ്ടുകണ്ടാനന്ദ-
മാളിനാർ താമരപ്പൂ വിതറീടിനാർ.
പാടേ വഴിയിലക്കന്യകമാർ നിന്നു
പാട്ടുപാടീടിനാർ താങ്കളെ കാൺകയാൽ
ബാലരും യൗവ്വന പൂർണ്ണരും വൃദ്ധരു—
മാലോലചിത്തരായ് നൃത്തം തുടങ്ങിനാർ.
മോഹിനിമാരും 'മനസ്വിനി' മാർകളും
മോടിയിൽ ചൂട്ടു പിടിച്ചു നിന്നാങ്ങനെ
അങ്ങെഴുന്നള്ളി പുതുതായ് ചമയ്ചൊരാ
തുംഗസാമ്രാജ്യ മഹിമയിൽ രാജനായ്!!!

തുഞ്ചനെപ്പെററൊരു കേരളം കുഞ്ചനാൽ
സഞ്ചരിക്കപ്പെട്ട കേരളമീവിധം
കാവ്യാ മൃതത്തിൽ കുളിച്ചിട്ടും ഭൂരി
കാന്തി വിതറിയതെന്നാണു വേറിനി.
അയ്യോ സഹിച്ചുക്രൂടാക്കമിതു കഷ്ടം
കൈയാണു ചെയ്തതുനീക്ഷയരോഗമേ
എന്താണു ചെയ്‌വതു നാമിനിവേദാന്ത
ചിന്താ യവനികയ്ക്കുള്ളിൽ മറകയോ
ഹാ! വിധിയെന്നു പറഞ്ഞു കണ്ണീർ പൊഴി—
ച്ചാധിക്കു ചാലുവെട്ടീടുകിൽ തീരുമോ
സംഭവം വന്നു കലുക്കും മനസ്സിനെ
ഡംഭിനെ വെട്ടിയറുക്കും സ്മരണകൾ
ആഹ്ലാദമെന്ന പുഴയിൽ ചരിക്കുകി—
ലാത്തിയാം വൻചുഴിയുണ്ടവിടൊക്കെയും
സൂക്ഷിച്ചുവേണം ഗമിക്കുവാൻ— എങ്കിലും
രൂക്ഷമാം ഭാവിയനിവാര്യ മുഴിയിൽ.
ഇഷ്ടവും ഹാ! സുഖമെന്നതും കാറെഴും
വൃഷ്ടിയിലെത്തുമിടിമിന്നൽ മാത്രമാം.
ഒന്നു തെളിയാമിരുണ്ടിട്ടും പിന്നെയും
നമ്പാൻ കഴിയുകില്ലൊന്നും ധരിത്രിയിൽ

ചങ്ങമ്പുഴയെന്നു രുവിട്ടിടാം നമു
ക്കങ്ങനെയെങ്കില്യ മാശ്വസിക്കാം ലവം
കാണില്ലിനിയാ ചടച്ച രൂപം കല—
കാണിച്ചു നിൽക്കുമ പ്പൊൻ മുഖം മേലിൽ നാം.
കാമ്യമാ മായസ്ഥിപഞ്ജരം മണ്ണടി—
ഞ്ഞാമലർമേനി ലയിച്ചിതു ഭൂമിയിൽ
അക്കരം പോന പിടിക്കില്ലിനിയതു
ശക്രപ്പാട്ടുമെഴുതില്ല ഭാവിയിൽ.
അല്പകാലംക്രൂടി ജീവിച്ചിരുന്നെങ്കി
ലൽഭുത മിന്നിയും കാട്ടിയേനെ ഭവാൻ.

അങ്ങിട്ട കാര്യപരിപാടിയൊക്കെയും
ഭംഗിയായ് പൂർത്തിവന്നോനെ പൊട്ടനാനെ
എന്തു ചെയ്യാം മനസ്സാശിപ്പതൊക്കെയും
വന്നാലുലകമതു തന്നെ സ്വർഗ്ഗമാം.
എങ്കിലു മാശകളൊക്കെ വിളമ്പിയ
പൊൻകരമാണിരുന്നല്ലോ മഹാകവി
അഛനെന്നാരെ വിളിക്കു മക്കുട്ടികൾ
ചേട്ടനെന്നാരെ വിളിക്കു മനുജനും
മോനേ വരികെന്നു ചൊല്ലിടാനമ്മയ്ക്കു
നൂനമക്കൃഷ്ണൻ വെടിഞ്ഞു ധരാതലം.
 താണുനമസ്കരിക്കുന്നു ഞാൻ കൊച്ചിയിൽ
തൃശ്ശൂരെഴുമൊരു രോഗാലയത്തിനെ.
ഭാഗ്യം പിറന്നൊര സ്ഥാപനമാണു ശ്രീ-
കൃഷ്ണപിള്ളയ്ക്കു ശുശ്രൂഷനൽകീട്ടവാൻ
ആ ഭാരവാഹികളെന്നു മിക്കേരള-
ഭൂവാസികൾക്കു മറക്കാത്തൊരാളുകൾ
ആരുകൊടുത്തു ജലമപ്പൊഴാരുടൻ
നീരും കഫവും തുടച്ചു കവിയുടെ?
അക്കരെംചെയ്തുള്ള പുണ്യം മറക്കുവാ—
നൊക്കുമോ നമ്മൾക്കൊരിക്കലു മീശ്വരാ
അദ്ദേഹമപ്പോൾ ചിരിച്ചു കാണും രോഗ—
മർദ്ദനംകൊണ്ടു വിളിച്ചു കാണും പരം
ചാടിയെണീററിട്ടും പിന്നെക്കിടന്നിട്ടും
വാടിത്തളർന്നു മയങ്ങിട്ടും തുപ്പിട്ടും.
വെള്ള! മെന്നോറെ വിളിച്ചിട്ടും പിന്നെയും
തുള്ളികുടിച്ചിട്ടു രക്തം വമിച്ചിട്ടും
എല്ലാം സഹിച്ചു നീ കഷ്ടത! നന്മക-
ളല്ലാതെയൊന്നുമേ ചെയ്യാത്ത മൽകവേ.
പാടിയകണ്ഠും വരളണം നന്മകൾ
നേടിയ കൈകൾ കുഴയണം ഭൂമിയിൽ

ഇത്തരമാണു നിയമം പ്രകൃതിതൻ
കൃത്രിമമാരറിയുന്നിതെന്തൽഭുതം.
എല്ലാം ശമിക്കു മുറയ്ക്കു നടക്കുമാ
ഫുല്ലാർക്കരശ്മിവരട്ടി നീയെങ്കിലും
വിത്തവാന്മാരുണ്ടു കേരളത്തിൽ സുഖ
യാത്രയ്ക്കു പെട്രോൾ ചെലവഴിക്കുന്നവർ
നിങ്ങൾക്കു സൽക്കലാബോധ മുണരുന്ന
മംഗളനാളു വരട്ടിനിയെങ്കിലും!!!

നിർവ്വാണമണ്ഡലം	0	12	0
സുധാംഗദ	0	15	0
അമൃതവീചി	0	8	0
മയൂഖമാല	0	9	0
ആരാധകൻ	0	8	0
വത്സല	0	8	0
മോഹിനി	0	8	0
ദേവത	0	8	0
നിർവൃതി	0	8	0
തിലോത്തമ	0	8	0
ദേവയാനി	0	8	0
നൎത്തകി	0	8	0
മാനസേശ്വരി	0	6	0
കളിത്തോഴി (നോവൽ)	2	8	0
പ്രതികാരദുർഗ്ഗ ,,	2	8	0
പെല്ലിസും മെലിസാന്ദയും (നാടകം)	1	8	0
മാനസാന്തരം ,,	1	8	0
[illegible]നേലെ ,,	1	8	0
[illegible]രഗാനം ,,	0	8	0
[illegible] ,,	0	8	0
[illegible]റാലോചന ,,	0	8	0
[illegible]ാവിൽ (കഥകൾ)	1	8	0
[illegible]ണമാലിക ,,	1	2	[illegible]
[illegible]വ്യചിന്തകൾ (പ്രസംഗം)	1	0	[illegible]

മ[illegible]ോഹിനി }
വ[illegible]ിപഞ്ചിക } അച്ചടിയിൽ

ന[illegible]ചന (ശ്രീദേവി ചങ്ങമ്പുഴ)	0	8	0
ഇ[illegible]ളികൃതികൾ (Edited by ചങ്ങമ്പുഴ)	5	0	[illegible]

നാഷനൽ ബുക്ക് സ്റ്റാൾ

ൽ ബസാർ [illegible]

ചങ്ങമ്പുഴയുടെ കൃതികൾ

രമണൻ	1	8	0
ദേവഗീത	2	0	0
സ്പന്ദിക്കുന്ന അസ്ഥിമാടം	1	0	0
പാടുന്ന പിശാച്	2	0	0
സ്വരരാഗസുധ	2	0	0
മദിരോത്സവം	2	0	0
ദിവ്യഗീതം	1	8	0
യവനിക	1	8	0
ഹേമന്തചന്ദ്രിക	1	8	0
ബാഷ്പാഞ്ജലി	1	8	0
രക്തപുഷ്പങ്ങൾ	1	4	0
സങ്കല്പകാന്തി	1	4	0
കല്ലോലമാല	1	4	0
നീറുന്നതീച്ചൂള	1	4	0
അപരാധികൾ	1	0	0
ആകാശഗംഗ	1	0	0
ശ്രീതിലകം	1	0	0
ചൂഡാമണി	1	0	0
മൗനഗാനം	1	0	0
തളിത്തൊത്തുകൾ	1	0	0
രാഗപരാഗം	1	0	0
മഞ്ഞക്കിളികൾ	1	0	0
ഓണപ്പൂക്കൾ	1	0	0
കലാകേളി	0	12	0
ഉദ്യാനലക്ഷ്മി	1	2	0
നിഴലുകൾ	0	12	0
മണിവീണ	0	12	0
അസ്ഥിയുടെ പൂക്കൾ	0	12	0
ശശ്മാനത്തിലെ തുളസി	0	12	0

Y

DC Library
00003979
T61 P21

T61
P21

Indic Digital Archive Foundation
gpura.org